

KOMÁROM és VIDÉKE

PARTONKIVÜLI FÜGGETLENSÉGI 48-as HETILAP.

Megjelenik: Vasárnap a kora reggeli órákban.
Előfizetési ár:
 egész évre helyben 4 korona vidéken 6 korona.
 Fél évre " 2 " " 3 "
 negyed évre " 1 " " 1.50 "
 Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
 Kis-Baross-utca 1. sz.
 Előfizetési és hirdetéi díjakat
 kiadóhivatal veszi fel.

Apró hirdetések egyszeri közlése 15 szög 1 korona.
 Minden további szó 6 fillér. Nyilvántartási közlemények
 garmond sora 30 petit sora 40 fillér.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

V. évfolyam.

46. szám.

Komárom, 1908. november hó 22

A többes szavazás.

A pluralitás az általános választói jognak korrekтивuma, mely az egyenlő szavazati jog merev igazságtalanságának enyhítésére hivatott. Célja a műveltség, belátás, higgadság legalsó fokán álló tömeg feltétlen uralmat lehetlenné tenni, de legalább is ellensúlyozni a műveltebb, higgadtabb, az államfentartó elem fölényét az általános választói jog behozatala mellett is lehetőleg érvényesíteni. Célja intézményesen biztosítani azt, hogy nagyon könnyen félrevezethető, rendszerint szenvedélyes és szeszélyes tömeg uralma helyett a józan megfontolás, a politikai hivatottság vihesse az államéletben a vezérszerepet. Célja a szűkkörű választói jogból a legdemokratikusabb választói jogra való rögtöni átmenet veszélyeit eltüntetni. Célja a szam-mechanikus és zsarnoki uralma helyett a politikai értékek érvényesítését biztosítani. Legyen minden nagykorú férfi állampolgárnak beleszólási joga az állami ügyekben: de akinél nagyobb műveltsége, tudása, tapasztalata következtében a közügyek iránt allandóan nagyobb érdeklődés és több érzék

feltételezhető és akit vagyoni és családi viszonyai a hazához erősebb kötelezésekkel fűznek: annak a közéletben való közvetlen befolyása nagyobb legyen.

A nyílt pluralitásnak a gyakorlatban két válfaja ismeretes.

Egyik az a kettős szavazati jog, mely Franciaországban a múlt század huszas éveiben, valamint Ausztriában az általános egyenlő választói jognak 1907. évben történt behozatala előtt a kuriális rendszerben divatozott. Az 1820. június 29-iki francia törvény, illetőleg az 1896 június 14-iki osztrák törvény szerint azok a választók, kiknek a törvény fokozottabb befolyást kíván adni, azonkívül hogy külön képviselőket választhattak egyuttal az általános választói joggal felruházottak tömegében (Ausztriában az I.-II. kuria tagjai az V.-ikbe) szintén szavazati joggal bírtak.

A másik válfaj a belga rendszer, mely az értelmiség, vagyon, a kor és család figyelembe vételével ad az állampolgároknak egyes vagy többes (két vagy három) szavazatot.

Poroszországban a többes szavazati joghoz hasonló hatással van az a

tény, hogy a választókerület adójának 1-3-át együttesen fizető ősválasztókat tekintet nélkül azok számára egyenlő szavazati jogot választó (Wahlmann) választókerület Hamburg város új választási törvénye szintén nagyobb súlyt biztosít a nagyobb jövedelmű választóknak, mint aminővel a többiek bírnak. Romániában is különböző kuriákban szavaznak a társadalom különböző vagyoni elemei.

Angliában a helyhatósági választásoknál igen sokáig a többes szavazati jog rendszere uralkodott. Svéd- és Finnországban a helyhatósági választásoknál ma is a többes szavazati jog van érvényben. Némely választó 25 szavazatot is leadhat.

Lényegileg a pluralitással egyenlő hatású, vagyis tulajdonképen burkolt pluralitásnak tekinthető a választókerületek aránytalan beosztása is, melynek többé-kevésbé sűrű példáival majd mindenik államban, különösen a legújabb osztrák választási törvényben találkozunk.

Midőn a törvényhozás különböző száma választónak adja meg az egy képviselő választásának jogát: akkor céltudatzsan ad egy választónak több

„Komárom és Vidéke” tárcája.

AZ AUTOMOBIL.

Írta: Pierre Souvestre.

Amikor Gallois Marcel — a világhírű Jaquet és Bandissert cég mintatelepének főnöke — hétfőn reggel a megszokott szemlélő sétáját tette a nagy gépesarnokban, megütközve látta, hogy a könnyű „25 H. P.” gépkocsi nincsen a helyén.

Előző napon kivételesen megengedte Bollard művezetőnek, hogy kikocsikázzék rajta.

Gyors pillantással végigvizsgálta a sok elegáns autóbilt és meggyőződött róla, hogy az említett jármű nincsen közöttük. E percben Bollard jött feléje, akinek sápadt arca rosszat sejtetett.

Balesetre gondolt, de még mielőtt szólhatott volna valamit, a másik izgatottan mondta:

Gallois úr kérem, négy szemközt szeretnék önnel beszélni.

A főnök szó nélkül sarkon fordult és végig haladva a tejüveggel fedett hosszú folyosón, mely az irodájába vezetett — Bollard által követve belépett szobájába.

Alig csukódott be mögöttük az irodajtó, Bollard izgatottan kezdett el beszélni, míg remegő ujjai borsipkáját szorongatták.

Engedje meg Gallois úr, hogy elmond-

jak önnek valamit. Négy éve állok szolgálatban. Ez idő alatt, úgy tudom, mindig meg volt elégedve velem, és hogyha nagy néha kifogásolt is valamit, kellő tisztelettel tettem eleget kívánságainak. Csak azért említem fel ezt most, hogy bebizonyítsam, miszerint soha se voltam méltatlan a bizalmára. Negyven évem dacára nem félek a munkától és mindig józan ember voltam. Talán emlékszik még, az az elmúlt év májusában tizenegy hónappal ezelőtt — megnősültem. Ön szíves volt akkor egy szép függőlámpát ajándékozni nekünk. Még vadonat új, olyan nagyon megbecsüljük.

A feleségem, Elise, akkor még csak 19 éves volt. Voltak talán olyanok, akik azt mondták, hogy túlfiatal a részemre, de akkor uram nem néztem ki oly öregnek, mint ma reggel. Egészségesnek, erősnek éreztem magamat és nagy kedvvel dolgoztam. Néha azt gondoltam magamban: Még sokat dolgozhatsz te Bollard, míg eltemetnek egyszer, valamikor! A feleségem komoly asszonyka volt, szorgalmas takarékos és szívesebben ült otthon semhogy mulatságra vágott volna.

Már jóval ezelőtt jó pajtasok voltunk mignem egy napon az oltár elé kerülünk.

Mondhatom, hogy az első időben nagyon boldogok voltunk. Kissé takarékoskodnunk kellett ugyan, mert a házasság sok pénzt nyelt el, de a feleségem értett a takarékos háztartáshoz és nem engedte, hogy

becsapjak, én pedig annyi különórát dolgoztam végig, amennyit csak bírtam.

Ekkor januárban történt, — éppen amikor néhány új munkást akartunk szerződtetni — egy reggelen, — amikor a hidegtől kergetve a műhelybe siettem, — egy fiatal ember lépett hozzám és megszólított:

Bollard úr?

Igy hívnak, igenis.

Bollard úr kérem, három hónapja, hogy kiszabadult a katonaságtól és azóta nem találtam foglalkozást. Nem ismerem ugyan még ezt a mesterséget, de nagy kedvem volna megtanulni. Felfogadna engem?

Okos, ügyes ember benyomását tette reám s tetszett nekem. Biztos voltam benne, hogy hasznát vehetjük, s ha megmondom önnek, hogy György volt, aki tegnap még előmunkás volt a műhelyben, bizonyára elismeri, hogy nem tévedtem. Szerződtettem és hálaja velem szemben — hiszen végeztettem nyomorának — oly nagy volt, hogy barátsággá változtatta viszonyunkat. Néha este velem és feleségemmel zenét hallgatott valami rendes kis vedéglőben és később itt-ott nálunk vacsorázott. Neki jobban ízlett és olcsóbb volt, mint a korezmában, részünkre meg néhány garast hozott a konyhára. És azután, minthogy egy üres szobánk volt, hozzánk költözött egészen. Szerencsétlen dolog volt ez nagyon, mert itt kezdődött a boldogtalanságom. György ettől fogva — dacára csinos külsejének nem kívánt elmenni

jogot mint a másoknak: akkor az állam igényei szerint mérlegbe veti az egyes jogait és az állami érdek szempontjából egyiknek több jogot ad, mint a másoknak. A legtöbb állam pedig így járt el: tehát a legtöbb állam elfogadta a pluralitás főelvét.

A többes szavazatra főleg ott van szükség, ahol a demokratikus jogkiterjesztés nagyméretű, megelőzi a vagyonsodás és műveltség általános elterjedését. Nálunk, midőn a legszűkebb körű választói jogból akarunk nagy ugrással az általános választói jog terére lépni, s az eddigi 1-1 millió választó helyett egyszerre legalább is 2 és 1/2 millió állampolgárnak akarjuk a választói jogot megadni, vagyis a választók számát egy csapásra több, mint 150%-kal szaporítani: midőn ezen nagy jogkiterjesztéssel sok százezer olyan választónk lesz, akinek sem ideje, sem műveltsége nincs ahhoz, hogy közérdekű kérdésekkel foglalkozzék, akinek semmi előkészültsége nincs a hatalom gyakorlásához, akiket izgató, tuzó jelszavak a lelkiismeretlen demagógok könnyen vezethetnek: nálunk a pluralitás behozatala valóban elengedhetetlen feltétele a választói jog kiterjesztésének.

Az új bortörvény.

Az ugynevezett borhamisítási törvény, mely 1893, XXIII. t.-c. elnevezés alatt ismeretes igaz, hogy egyes határozatai tekintetében módosításra szorult, de ez novelláris uton is nyélbe lehetett volna ütni. Azonban az Ausztriával megkötött kiegyezés XXI. cikkelye a magyar kormányt új bortörvény alkotására kötelezi és pedig azzal a megszorítással, hogy az legalább is az osztrák

bortörvényhez hasonló szigorú rendelkezéseket tartalmazzon. Ennek következtében jött létre az új bortörvény javaslat, melyet Darányi Ignác földművelési miniszter e hó 12-én terjesztett a képviselőház elé. A törvényjavaslatról ell kell ismerni, hogy eléggé szabatosan van formulázva s határozmányai közérdekűek, bár némi ellentmondások és a borkereskedésre nézve hátrányos rendelkezések mégis fordulnak elő benne. A büntetések rendkívül szigorúak, a mi a kiegyezés következménye, melyben ki van kötve, hogy az osztrák bortörvényhez hasonló büntetések állapítandók meg. A 67 §-ból álló törvényjavaslat lényegesebb határozmányai röviden a következők:

Az 1. §-a bor fogalmát állapítja meg, ellentétben a mostani bortörvénnyel, mely a hamis vagy hamisított borfogalmát determinálta. Az 1. §. szerint bor elnevezés alatt az a szeszestital értendő, mely kizárólag a szőlő levéből erjedés útján állított elő. Ez ellentétben áll a 34. §-al, mely gyümölcsbort is ismer s ennek készítését megengedi.

A 2. §. a pincekezelésnél használható szereket állapítja meg. Nevezetesen szabad lesz a mustot befőzés által sűríteni, a mustot és bort kénezeni, savtalanítani, deríteni, színében javítani, szinteleníteni, szénsavval felfrissíteni, borélesztővel áterjeszteni, fejteni, szűrni, hevíteni, más borral összekeverni, — de mindezeknél a műveleteknél csak azokat az eljárásokat és csak azokat az anyagokat szabad alkalmazni, amelyeket a törvényjavaslat előír. Noha az e pontban előírt anyagokon kívül más szert vagy anyagot a borhoz használni nem szabad a 3. — és a következő §-ok bizonyos esetekben a szeszest és a cukrozást még meg is engedik. A must cukrozása általánosságban nem engedtetik meg, vagyis rendszerint italom alá esik. Minthogy azonban vannak kivételesen oly évjáratok, amelyben a kedvezőtlen időjárás

miatt a must természetes cukortartalma oly tulságosan alacsony marad, hogy az abból a mustból fejlődő bor, jéformán élvezhetetlen volna, a törvényjavaslat gondoskodott arról, hogy ily kivételes esetekben a must megfelelő cukrozása az érdekelt fél által kért és elnyert külön engedély mellett, s a megállapított határok közt, foganatosítható legyen. Általánosságban tilos a bor szeszése is az alkoholtartalom gyarapítása céljából. De mivel hibás vagy beteg borok kezelésénél, bizonyos borderítő szereket előkészítésénél stb. a szesz használata nem kerülhető el, a törvényjavaslat a szesz használatát megengedi, azonban azzal a korlátozással, hogy a szesz mennyiség, amely ezen az uton a borba kerül, egy törfogat százalékot nem haladhatul.

Külön fejezet szól a tokaji borok védelméről, mely igen szigorú rendelkezéseket tartalmaz s a tokaji hegyvidéken termelt borok cukrozását, sűrítését, háziasítását határozottan eltiltja s végett vett annak az ahuzusnak, hogy más vidékről a tokaji hegyvidékre behozott borok ismét „tokaji“ elnevezés alatt adassanak el.

A III. fejezetben különös figyelmet érdemel a törkölybor kérdésének szabályozása, mely akként oldatott meg, hogy törkölybort kizárólag házi fogyasztásra, csak víz felöntésével (cukor nélkül), évenként legfeljebb 10 hektoliternyi mennyiségben és csak azoknak szabad saját termései törkölyükből készíteniök, akiknek 2 katastrális holdnál nincs nagyobb szőlőjük, ha nem foglalkoznak borkereskedéssel, borméréssel, vagy kis mértékben való elárúttással. Forgalomba hozni azonban a törkölybort semmi körülmények között sem szabad.

A IV. fejezet tartalmazza a büntető határozmányokat. Ezek az egyes tilalmak megszegésére irányuló cselekményeket s a büntetések kiszabására három kategóriát állítanak fel: 8 naptól 3 hónapig terjedhető elzárás,

hazulról. Legszívesebben bent ült nálunk este és előolvasott valamint, a feleségem vart, jómagam pedig kényelmetlenül üldögéltem mellettük.

Elise-e az oka, vagy György, nem tudom. Mindenesetre észrevettem valamit és gyanút fogtam. Nagyon óvatosak voltak, furfangosabbak nálam; de ugy-e uram, ha szívből szeretünk egy asszonyt, akkor pontosan megérezzük, ha nincsen rendben valami. — De mielőtt szóltam volna valamit, kellett, hogy biztosat tudják.

György — aki csak a műhelyben dolgozott — megkért, hogy tanítsam meg a kocsivezetésre. Megígértem neki, már jóval ezelőtt, hogy őnt, uram megkérem majd, engedje meg, hogy az új modellek közül valamelyikkel egy vasárnapon kísérleti kocsizást csinálhassunk és feltettem magamban, hogy akkor majd a gépkocsi valamennyi alkatrészeit elmagyarázom neki. Így azután tegnap kikocsiztunk az új kocsival, miután előzőleg kikértem becses beleegyezését. Me-

sés volt odakünn Gallois úr! Valósággal boldognak éreztem magamat. Reggel öt órakor indultunk el hazulról, még nagyon hűvös volt a levegő. A „25 H. P.“ csodásan repült, — ha a jó Isten ült volna a hajtókerek mellett, se mehetett volna jobban. Utközben megmagyaráztam Györgynek, aki mellettem ült, hogyan érheti el a legnagyobb gyorsaságot anélkül, hogy tulsok benzint fogyasztson — ez olyan trükk, amelyhez csak én értek, uram, majd egyszer elmondom önnek — de a fiu szórakozott volt nagyon és szívesebben halgatott a feleségemre, aki mögöttünk ült.

A kirándulás szórakozást jelentett részünkre s így nem mondtam meg utitársaimnak, hogyan vélekedem róluk. Így érkezünk el Vendomeig és a város előtt levő kis vendéglőben pompásan megreggeliztünk. Hazafelé Györgynek kellett volna vezetnie a kocsit, de minthogy kósó lett és haza kellett szállítanunk előbb még Eliset is, újra csak én voltam a sofför. Még alig mentünk né-

hány percig, amikor György az mondotta, hogy fázik és a feleségem mellé ült a kocsi.

Becsötétedett és a kocsi teljesen lekötötte figyelmet. 70 kilométernyi gyorsasággal mentünk egy órában és ilyenkor nem figyelhettünk s mellettünk elrepülő légyre. De a fületem megerőltetve, kihallgatni próbáltam, mit suttognak ott a hátam mögött. Nevetgéltek, egyszer jéghideg lett a szívem tájéka mert akkor éreztem, hogy a fiu megcsókolta Eliset.

Nehezemre esik folytatni az elbeszélést, mert amit utután elkövettem, az gyáva gáztett volt. Meg kellett volna álnom és agyba főbe verni Györgyöt, ugy-e? De félttem, főleg tőle, mert sokkal erősebb volt, mint én és azután félttem még az asszony kiáltozásától is. Még csak meg se fordultam, de „négyre“ gyorsítottam a kocsit és eszeveszetten tovább száguldunk.

Látszólagos figyelmetlenségem felbátorította a hátul ülőket. Egyszer félig odafor-

MIT IGYUNK?

Hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvizerre a legbiztosabb óvószert.

Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai

ÁGNES

forrást, ha gyomor-, bél- és légcsőhuruttól szabadulni akarunk
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

A Mohai Ágnes forrás, mint természetes szénsavdús ásványviz, feltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz, dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen hanem a benne foglalt gyógyszóknál fogva kitűnő szere a legkülönfélébb gyomor, légcső- és húgyszervi betegségeknek. 26 év óta bebizonyosodott, hogy még ragályos betegségtől is tífus, cholera, megkíméltek azok, kik közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai ágnes vízzel éltek. Legjelesebb orvosi szaktekin minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telítet víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbb, hogy az Ágnes forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szer-veztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. **Kedvelt borviz!**

A forráskezelőség. Kaph. minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben. Főraktár: A komáromi vendéglősök és kávéosok szikvizelőállító szövetkezetének

és 10 K-tól 1000 K-ig terjedhető pénzbüntetés, a legsúlyosabb, 3 naptól 15 napig terjedhető elzárást és 10 K-tól 600 K-ig terjedhető pénzbüntetés, a kevésbé súlyos és elzárás nélkül csak 10 K-tól 600 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel az enyhébb esetekre.

Az utolsó fejezet a törvény végrehajtásának egy új közegét állítja fel. Ezek a földmivélsügyi miniszter által kinevezendő borbiztosok (ellenőrök), akik jogosítva vannak a törvény rendelkezései alá eső helyiségeket bármikor megvizsgálni, s a gyanus italokból vagy anyagokból mintákat venni.

H i r e k.

— **Erzsébet ünnepély.** A komáromi községi elemi iskola ma délelőtt igen szépen sikerült Erzsébet ünnepélyt rendezett növényekkel. A tragikus véget ért királynő emléket méltóképpen megünnepelt ünnepélyen a szülők is szép számban vettek részt.

— **Az ügyvédi kamara közgyűlése.** A győri ügyvédi kamara hétfőn rendkívüli közgyűlést tartott dr. Ziska Antal kir. tanácsos elnöke alatt. A közgyűlés az országos ügyvédi gyám- és nyugdíj-intézet közgyűlésebe kiküldötte az 1909—11. évekre Perls József és dr. Németh Károly ügyvédek. A nyugdíjajutólékat a kamara 120 koronában kívánja megállapítani minden tagra. Foglalkozott még a kamara az ügyvédi díjszabás megalkotásával, amely kérdésben dr. Jerfi Géza dolgozott ki kitűnő szaktanulmányt. A kamara az előterjesztést egész terjedelmében magáévá tette és felküldi az igazságügyi miniszterhez. E szerint kívánják, hogy az ügyvédi díjszabást törvényileg állapítsák meg, mindazonáltal a törvényjavaslatot benyújtás előtt a kamarákkal közöljék, hogy azok észrevételeiket megtehessek. A közgyűlés közönetet szavazott dr. Jerfi Gézának kitűnő munkájáért.

— **A komárom-győri helyi hajózás.** A győri-komáromi helyi érdekű gőzhajózási vállalat állami támogatására vonatkozó memorandumát a kereskedelmi miniszterium a Magyar Hajózási Egylet választmányához

dultam és észrevettem, mint nyugszik Elisem feje a fű mellén. Csaknem felsikoltottam. Hirtelenül észrevettem akkor, hogy forrón surlódott valami a kocsin. Szorosan Varsailles előtt voltunk épen, ott ahol a meredek ut hirtelenül elágazik és lentebb a sineket keresztezi át. Odaszóltam Györgynek és leszáltam, hogy megnézzem, mi baj van. Jó volt, hogy megállottam, mert amint bevilágitottam kis lámpásommal a kocsi egyes részeit — körülöttem sötét éj volt — észrevettem, hogy a baloldali lánccsavar-összekötő csavarjának rudja félig kiállott és a csavartató leugrott helyéről. Csak néhány forrás volt szükséges arra, hogy mindannyian szörnyet haljunk az országúton.

Jer ide, György és nézzed meg ezt — szóltam oda és hirtelen felegyenesedtem. Az én helyemen ült a kocsin György, de mint-hogy azt hitte, hogy a kocsi alatt van dolgom; felhasználta az alkalmat és két kézzel magához vonta a feleségem fejét. — Épen a száját csókolta. És azután, úram, igazán

küldte véleményadás végett. A választmány a memorandumot a múlt hónapban tárgyalta, de akkor annak kinyomatását határozta el, az érdemleges tárgyalás pedig csütörtök este történt meg Budapesten. Fontos volt a vállalat sorsára nézve ez az ülés, mert a terv ellen versenyzőoldaltól nehézségeket igyekeztek támasztani és mert az ország egyetlen szaktestületének véleménye döntő súlylyal bír a kormány elhatározására. Hosszabb vita után, melyben Csatári, Weisz, Pellert, Strasser, Schön, Konkoly, Kovács, Rácskay és Kvassay választmányi tagok vettek részt, elnök felszólítására a győri kiküldöttek: Szauter dr. általánosságban, Ehler Antal pedig részletekben tételről-tételre védte meg az emlékirat adatait a felhangzott ellenérvek ellen és pedig oly sikerrel, hogy az igazgató-választmány az emlékiratot a legmelegebb ajánlással terjeszti vissza a kereskedelmi miniszterhez. Így hát bizton, hogy a miniszter a kért évi 25.000 korona subvenciót meg fogja adni és ennek alapján a vállalat mielőbb megalakul.

— **Feloszlott szövetség** Komárom város tanácsát értesítette a kereskedelemügyi miniszter, hogy feloszlatta a vasúti munkások országos szövetségét. Ez értesítés alapján a rendőrkapitányság a hó 13-án, pénteken lefoglalta és zár alá helyezte a feloszlott szövetség komáromi fiókjának és zászlóit és pénztárát.

— **Esküdtbírói kijelölések.** A győri kir. ítéltábla elnöke az 1897. évi XXXIII. t.-c. 2 §-a alapján az 1909. évi tartamára a komáromi kir. törvényszéknél szervezett esküdtbírói elnökévé Nádasy Aladar kir. törvényszéki elnököt, elnökhelyettesé Hegymeghy László kir. törvényszéki bírót jelölte ki.

— **Első cs. és kir. szab dunagőzhajózási társaság** értesíti a közönséget, hogy az az árufelvével Komárom állomás alatt lévő állomások számára a mai napon, Komárom állomás felett folyó hó 23-án beszünteti. Teljes uszályrakományok az időjárás szerint még továbbra is feladhatók. A megérkezett árukat folyó hó 23-án tul reggel 8—12 óráig, délután 2—4 ig lehet kiállítani.

— **Csőd.** A helybeli Klapka-téri Rehberger cég és a Magyar-utcai Rehberger Sándor fűszerkereskedő cég fizetéseképtelenségét jelentett be és csődöt kért maga ellen.

nem tudom, mi történt azután. Ugy hiszem, hogy egyszeribe eleresztettem a fekezőt és a lánctörtő rudat, mely csak félig jött ki helyéből, egészen kilöktem onnan.

A kocsi egy nagyot zökkent... úgy hiszem, hogy nyomban lenn volt a sineken... Kialtást nem halottam, csak tompa zuhanást. Azután ellenkező irányban futottam el. Hajnalhasadéskor Bicêtre mellé értem, azután villamoson jöttem haza Iveyből. Kérem szépen, Gallois ur, nézze meg, áll-e valami az újságban rólunk, nem volt elég bátorságom lapot venni magamnak... "

Gallois gyorsan átfutotta az újságot Vastag nyomással az állott az első oldalon: „Borzalmas automobil Baleset! Kocsi a sineken. Két halott!”

— **Tizen egy ellen.** Biber Antal komáromi hentesmester a múlt héten egyik este 7 óra tájban a baji szőlőben levő pincéjéből a tatakerti vasútállomás felé tartott. Utjában Baj község végén tíz baji ember megtámadta s kövekkel megdobálta. Hogy támadást megfélemlítse, forgó pisztolyából feléjük lött, a löveg Deutsch Márkus baji koresmáros házában üvegablakát áttörte, de kárt senkiben sem okozott. A támadók tovább üldöztek, Tóvárosnál utolérték, hol leteperték, megrugdosták és súlyosan megverték. A tetteseket a komáromi ügyészségnél feljelentette.

— **Pincerablók a szőlőhegyen.** A múlt héten Kovács Károly pusztapati lakosnak a virtpusztai szőlőhegyen levő zárt borházát Nagy Benő, Romácsék Sándor és Varga Balázs hetényi lakosok álkulcsal kinyitották s onnét egy vadászfegyvert, csákányt, korszót, borshordót és 60 liter bort elloptak. A gyallai csendőrség a tetteseket kinyomozván, elfogta és átadta a komáromi kir. ügyészségnek.

Felelősszerkesztő: **Ecsedi Dénes.**
Laptulajdonos: **A Komárom és Vidéke lapkiadóvállalat.**

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOOKRÉM és SZÁJVIZ

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vesszőeladási hirdetmény.

A nagyméltóságú Földmivélsügyi Miniszterium 60900—1896. sz. szokványrendelet szerinti válogatott első osztályu sima és gyökeres

Riparia-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege fajú

gyökeres fás és zöldoltványok,

ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

Badacsonyvidéki szőlőtelep kezelősege Tapolca (a Balaton mellett).

909—15

Nincs gondja

hogy kinek hitelezhet megbízásaival felkeresi a **DÉLVIDÉKI HITELTUDÓSÍTÓ IRODÁT Szeged, Kelemen-utca 5.** Magánkutatások és mindennemű diszkrét megbízások lelkiismeretesen teljesítetnek. *Válaszbélyeg melléklendő.*

Eladó ház. A Rákócy Ferenc és Székér-utca sarkán levő **22 számú ház** szabadkézből eladó. Bővebbet Pirstiv J. tulajdonosnál.

Műmalom, teljes berendezéssel, 3 járatu Rentabellel úgy hogy a legfinomabb 0-ás liszt előállítható, 22 PS benzinnel, szép kerttel, 9 szobából urilakkal **jutányos áron eladó; Pihenő puszán, Enese mellett.**

Márvány, gránit és syenit **SIREMLÉKEK** egyszerűbb és díszesebb kivitelben kaphatók.

ELVÁLLAL: Építkezési, szobrászati és mindennemű egyéb kőfaragó-munkát, nagyobb szabású sírboltok, sírszobrok, uti kereszt, falburkolatok emléktáblák készítését, valamint helybeli és vidéki temetőkben síremlék javításokat, sírfeliratok vésését és aranyozását.

BLUM LAJOS

kőfaragó és sírkő-raktár

magyar művészek által tervezett modern síremlék raktára

BUDAPEST, VIII., KÖZTEMETŐ-UT 4.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Tiszta-ága **30.000** koronával szavatoltatik.

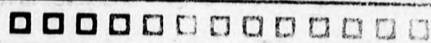

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Sebiect szarvasszappanával

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keverektől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, ahol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gonósság szükségeltetik.

saját magát, vagy gyermekét a

KÖHÖGÉSTŐL,

rekedtségtől, kathamástól, szamárköhögéstől, elnyálkásodástól és légsőcatorustól meg akarja menteni, az vegyen orvosilag kipróbált

Kaiser-féle

Mell-karamellák

a 3 fenyővel.

5500 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány tanúsítja a biztos hatást.

Csomagja: 20 és 40 fillér. Dobozonként 80 fillér.

Kapható Komáromban: Schmidthauer Lajos és Kovách Arisztid örökösei gyógyszerüzében. Nagymenyeren: Angyal Antal gyógyszerüzében.

ÉRTESETÉS.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy bármiféle

cserepes munkát

ugymint ujmunka, javítás és tetőzetek évi jókarban tartását a legjutányosabb ár és jótállás mellett vállalom el.

kegyes pártfogást kér

DROSZT JÓZSEF

cserepesmester, Mester-utca 6.

Egyedül valódi **THIERRY BALZSAM** csak a zöld apácával mint védőjeggyel. Legkevesebb megküldés 12/2 vagy 6/1, avagy 1 szabadalmazott különleges utazó-családítűveg 5 korona. — Csomagolás ingyen.

Thiery Centifolium — Kenőcse.

Legkevesebb megküldés 2 doboz 3.60 korona.

A legjobb házszerek gyomorbaj, gyomorégés, görcs, köhögés, mellhaj, Entzündung aller inneren Organe köszvény, tagszagatás, mindenféle seb, sorvadás tályog, daganat, Verletzungen jeder Art stb. elltn. — Így tessék címezni: Védőangyal gyógyszerüzár

Thiery A., Pregrada Rohics mellett.

Raktárak Budapest: Török József gyógyszerész, Egger J. és Egger Leó dr. és Vértes L. Lugos.

Vegyenek csak

Szt.-Pétervári sárczipő utolérhetlen a forróságban.

Valódi csak ezen

1860 T.P.A.P.M. CRIEPEBINDER

háromszögű védjeggyel

Császárfürdő BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely a magyar irgalmassrend tulajdona. Elsőrangú kénés hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes szappanfűrdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hölög-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivók, és belégzési kúra. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés utányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve.

Az igazgatóság

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja

1901. ST. LOUIS Grand Prix.

Külföldi utazáson kerjen mindenütt Szt.-Lukácsfürdő

Kristály-ásványvizet!

legyen mindennapi italod

Természetes hidrokarbonátos ásványvíz-forrás, mely szénsavval telítetik. Az emésztést elősegítő pompás asztali ital. Vidékre díjmentes szállítás. Kerjen árjegyzést a

Szt.-Lukácsfürdő Kútvállalattól Budán.

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

Kitünő hatású vese és hólyagbajoknál.

Szénsavduskellemes, savanykás ízű, vasmentesített, **rendkívül üdítő asztali víz.**

Üdit, gyógyít. Orvosilag ajánlva.

Ivógyógymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és vővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitünő hatásának bizonyult.

Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Komáromi Első Takarékpénztár Áruosztálya

Telefon szám 145. **Komárom.** Kossuth Lajos tér 3.

Mezőgazdasági gépek, (járgányos cséplőgépek, motorok, rosták, vetőgépek stb.), továbbá az összes gazdasági cikkek s varrógépek nagyban és kicsinyben, előnyös fizetési feltételek mellett, részletfizetésre is kaphatók

Aruosztály-főnök:

RAUSNITZ SÁNDOR.

Szőlő-oltvány

és vesszéről nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz. Gyökeres oltványokból, amerikai és európai sima és gyökeres, vesszőkből a világhírű DELAVARÉ-ból 1 1/2 millió készlet.

Olesó ár és pontos kiszolgálás.

Cím:

Szűcs Sándor Fia szőlőtelepe, Bihardiószeg.

TÉVEDÉS,

ha valaki azt mondja, hogy
jobb kávét vagy edig olcsóbban
tud kávét állítani mint

Fratelli Deisinger

: fiumei cég :
Budapest
: a királyi bérpalotában. :

Varró gépek

Singer

Kaysner

Gritzner

Centrál bobbin

Adria karikahajos

varró gépek

részletfizetésre kaphatók

HOFFMAN SIMONNÁL

Kossuth-tér és Jókai-u. sarkán.

Szőlőoltvány! Szőlővessző!

A világhírű Delaware adja a legjobb
bort; oltani permetezni nem kell!
Gyökeres 1000 drb. 100 kor., sima
50 kor. Szőlőoltványok ezere 140
kor., a legnemesebb fajokból. Ár-
jegyzék ingyen. Rendelési cím:

Szigyártó Nagy Mihály

Felsőszeged, (Somogy.) 1-16. 1/18.

Czimbalmot

ne vegyen míg

Reményi Mihály

a m. kir. zeneakadémia

házi hangszerkészítőjé-

től árjegyzéket nem

hozott Budapestről,

Király-u. 58. Minden hangszerről árjegyzék

külön-külön kérendő. 1-52. 1/18

Alulírott felhívom a nagy-
rabecsült építő közönség b.
figyelmét

**építési
irodámra.**

Komárom-Ujváros || Telephon szám
Igmándi-ut. 111.

Teljes tisztelettel

Hajagos Andor

építész és okl. építőmester.

NOXIN

Minden jobb üzletben kapható
Hohsinger Testvérek
Budapest.

**Okos ember
nem vesz ingyen**

képet, mely nem jó mert

5 koronáért **kap**

művészies kivitelű

festményt

ha kis lényképét beküldi és
ezen hirdetésre hirdozik

: FÉNYKÉPNAGYÍTÓ ÉS :
FESTÉSZETI MŰINTÉZETHEZ

:- BUDAPEST, :-
VI., Nagymező-utca 66/a

:: Pontos cím kéretik. ::

Szőlő-sajtók **Gyümölcs-sajtók**
„HERKULES” kettős nyomószerezettel kézihajtásra
HYDRALIKUS SAJTÓK
magas nyomás és nagy munkaképesség számára
Gyümölcs-zuzók, szőlő-malmok, bogyzó gépek
Teljesen fölszerelt
szüretelő készülékek állandóan és kocsi szerelve.
Lé-sajtók, bogyo örlők.
Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék számára, gyümölcs hámozó és vágó gépek.
Szabad, önműködő, hordozható és szállítható
„SYPHONIA”-permetezők szőlők, gyümölcs, fák, komló és szegecs permetezésére.
Szőlő-ekék
gyártanak és szállítanak jótállás mellett különlegességként legújabb szerkesztés szerint
MAYFARTH PH. és TÁRSA
gazdasági gépgyárai, vasöntőjeje és gőzhámorai által
BÉCS, III. Taborstrasse 71.
Kitüntetve 610 arany, ezüst éremmel stb.
Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. Képviselek és viszontelárusítók kerestetnek

PANNONIA

könyv- és papirkereskedés

KOMÁROM,**BAROSS-UTCA 6.**

Rakjaron vannak a községi elemi és kath
népiskola, a főgimnázium, polgári fiu- és
leányiskolákban használatban levő

tankönyvek új és használt **tanszerek,**
állapotban.

írószeres és rajzeszközök a legnagyobb válasz-
tékban.

Tankönyvek kötése 20 fill. feljebb

Vidéki megbízásokat gyorsan

és pontosan eszközölk.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a város és vidékének nagyérdemű közönségét, hogy évek óta **Komáromban**, Klapka-téren levő

ruhafestő és vegytisztító inézetemet

Nádor-utca 1 szám alá (Tátray-féle házban **helyeztem átt.** Midőn a nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérem, megjegyzem hogy műhelyemet a mai kor igényeinek megfelelőleg géperőre rendeztem be és így a legkényesebb igényeknek képes vagyok megfelelni. Tisztelettel

MILUS JÁNOS ruhafestő és vegytisztító **Komárom, Nádor-utca 1**

Fiókhizlet: Tata, Hajdu-utca.

100000 db - készlet **Szegli és rózsza** 100000 db - készlet

Skorka János rózsza és szegfütelep tulajdonos, ajánl direkt külföldről beszerzett **óriás virágú Rem szegfüket** és nyakba nemesített **bokor-rózsákat**. E nagy készlet miatt egyideig **30 százalékos** engedélyezek. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Több **díjjal** kitüntetett nagy virágkereszetekben mindenféle **eszkorok, koszorúk** melyben leszállított áron készíttetnek. — **Tenyésztőtelepemről** vágott virágjaimat és begyökeresedett eserepekben nyíló **rózsákat, szegfüket, jácintokat** stb., a legolcsóbb napi áron szállítom. — Sok nemesfajú **szegfümagvaimról** szóló nev- és árjegyzékkel készséggel szolgálok.

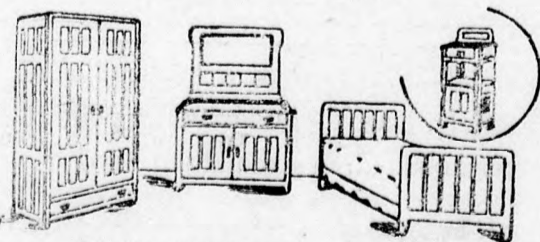
Skorka János
:: 5 hold rózsza- és szegfütelepe ::
:: : B.-Szarvason. : ::

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

Neuschloss Udön és Marcel
cég gyártmánya

1 teljes hálószoba butorzata: **180**
(2 szekrény, 2 ág. 2 éjjeli szekrény márvánnyal, 1 mosdószekrény márvánnyal és tükkörrel) gyári ára **forint.**

BUTOR

tömör keményfából

Spiizer Adolf és Társa

cégül,

Komárom,

Kossuth Lajos-tér 1 szám.

Rendkívül nagy raktár

asztalos és

kárpitos

butorokban a legol-

csobb árak mellett.

Kedvező fizetési feltételek.

Képes árjegyzék ingyen

és bérmentve